HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

מדלא קתני נמי מעלה. לומר בגדי פרושין המוכלין מוליכין בטהרת מולין מדלא לתולי תולי מוליכין בטהרת הקודש שמע מינה בעלי קודש הן והא תנא ליה קודש: **למאי.** לו כחולין דמו ללא מהני נמי מאי למאי כתרומה אבל כקודש לא תמרין: **מעפרו.** קודר: **טמאה.** ואפילו זב טהור. ולקמן מפרש טעמא מזקב אין לחם משמר מה שביד חבירו ואפילו לפיכך הוא לא שמיה ביד חבירו וגם זה שמתנה לו לא היה חם לשומרה למימר למר כיון שלמר ליה תנה לי והוא אינו יודע שם טומא אי שם טהור לא חם לטהרתו ויש כאן היסח הלעת ולמחמירין בטהרות הוי היסח הלעת טומאה: **כלים של שבת בכלים של חול.** כשבור ניטול בגדיו של חול ונטל של שבת: **נטמאו.** קל שלקח לעתיה בשבת לשכירה ליה משמר הדבר בחזקת שהוא דבר זה ונמצא שהוא דבר למר אינו שמור: **אמר רבי ירמיה.** הא דשכרת אימת קשיא ליה מילי: (כ) **מקומר מלאכול** לא מקשיא ליה מילי: **נאומר שמרתיה מדבר המטמאה ולא מדבר הפוסלה.** אבל בשאר שמשמרה היינו הוא שמירתו שמירה ואע"פ שאינו זה: **הפסל.** של תאנים על כתיפו: **ומגריפה נאוכה.** כלי גרזל הוא שקורין וודי"ל שגורפין בו אפר כיריה וגם מבדילין בו תאנים המודבקות זו בזו: (ג) **המטמאה.** הנותן לה טומאה לטומאת אחרים: (ד) **הפוסלה.** מלהשתמש בה טהרות לכתחילה אי נמי נפקא מינה לאוכל הדבוק בה שהוא פסול בתחילה ומכל מקום אם נגעה בטהרות הויה פוסלתן. אלמא חיבא טהרות הויה פוסלתן. ולמאי נמי מיתרצא מתניתין לגיעל ומיתקנא היא: **קשיא.** הך דקתני בה טהורה מלטמא: **לרגליו טהרה.** יודעת אני שמשעה שנגרא בו ג' על ג' אצבעות שנראה לטומאה לא נגעה בו טומאה ומ"מ לא היה בלבי לשומרו: **ומפוך בזיקוק בו.** הוחיל ולא היה בלבך לשומרו שמא חירא בו כך וכך ולא מהרת: **משעה עמי נחבל.** שקשרה בו החבל בכלי התריגה ושמא הסיטתו: **נפסקה לי.** קודם שהרגתי בה כלום (ה) וקשרתיה בפה קודם שהרגתי בה כלום שלא היתה רחויה לטומאה ולא מהרתי בה ולא הייתי טעונה לנתי ויש לחוש שמא כשהרגה בה שלא מהנעות עדיין הרוח לא ורוק הנדה אב הטומאה הוא כך נראה בעיני. ורבותי מפרשין משום ניעורת עם הארץ טמאתה כל זמן שהיא לחה ואני אומר ע"כ המשה זו חביבה היתה לי לא חביבה היתה מי אתיא קמי רבנן ליתבל על הטהרות **ועוד** מי מהימנת למימר מרגישה בטהרה. קתני מיהת בלבו לשומרן **טפי.** וזה שבור שהלו של חול (ו) אמתא דעתיה מסמיכה מעלייתא שהיה רגיל לשומרן ובלבו לשומרן ממריו

רבי אלעזר בר' צדוק אומר הרי הוא בתרומה. הקשה הרב ר' אלחנן (ז) דלמרינן בפרק בתרא דנדה (דף עג:) בגלשונות היו אומרים יושבת על ס' טהור מעריה מיס לפסח ולייק בגמ' מעריה אין נוגע לו אלמא מוקן שנעשו על טהרת הקודש כקודש דמו ומנליה דלמא להוי כתרומה דטבול יום פוסל תרומה ונראה למורי דלי כתרומה הוו אפי' מגע בה לו הוי אלא פוסל דלא הוי ליה אלא שליש (ח) ואין שלישי בתרומה מטמא רביעי בקודש שאין מטמא הקודש אלא ראשון ושני על החולין ומעלת תרומה שהיא חובה שנאמר כל טהור בביתך יאכל אותה וכתיב בה ובא השמש וטהר ואחר יאכל מן הקדשים כי לחמו הוא על המעשר. ומעלת הקדש על התרומה ומעלת החטאת על הקדש ומוקים לה לסיפא דקתני טבל לחולין אסור במעשר טבל למעשר אסור בתרומה טבל לתרומה אסור בקודש טבל לקודש אסור לחטאת וכולה רבנן היא אמר רב מרי ש"מ חולין שנעשו על

מדלא קתני נמי מעלה ודלמא האי דלא קתני בהו מעלה דאי דמו לתרומה הא תני תרומה ואי דמו לחולין הא תני לחולין (דתנן) (ט)א"חולין שנעשו על טהרת הקודש הרי הן כחולין ר' אלעזר ברבי צדוק אומר הרי הן כתרומה אלא מסיפא יוסי בן יועזר היה חסיד שבכהונה והיתה מטפחתו מדרס לקודש יוחנן בן גודגדא היה אוכל על טהרת הקודש כל ימיו והיתה מטפחתו מדרס לחטאת לחטאת אין לקודש לא אלמא קסבר חולין שנעשו על טהרת קודש בקודש דמו א"ר יונתן בן אלעזר (י)נפלה מעפרתו הימנו אמר לחבירו תנה לי ונתנה לו טמאה א"ר יונתן בן עמרם (כ)נתחלפו לו כלים של שבת בכלים של חול ולבשן נטמאו א"ר אלעזר בר צדוק (ל)מעשה בשתי נשים חבירות שנתחלפו להן בכליהן בבית המרחץ ובא מעשה לפני ר"ע וטימאן מתקיף לה רבי אושעיא אלא מעתה הושיט ידו לסל ליטול פת חטין ועלתה בידו פת שעורים הכי נמי דנטמאת וכי תימא הכי נמי והתניא המשמר את החבית בחזקת של יין ונמצאת של שמן טהורה מלטמא ולטעמיך אימא סיפא ואסורה מלאכול אמאי א"ר ירמיה (מ)באומר שמרתיה מדבר המטמאה ולא מדבר הפוסלה ומי איכא נטירותא לפלגא אין והתניא (נ)ה"הושיט ידו בסל והסל על כתיפו והמגריפה בתוך הסל והיה בלבו על הסל ולא היה בלבו על המגריפה הסל טהור והמגריפה טמאה הסל טהור תטמא המגריפה לסל (ס)אין כלי מטמא כלי וליטמא מה שבסל אמר רבינא (ע)באומר שמרתיו מדבר שמטמאו ולא מדבר הפוסלו מכל מקום קשיא ועוד מותיב רבה בר אבוה (פ)מעשה באשה אחת שבאת לפני ר' ישמעאל ואמרה לו רבי בגד זה ארגתיו בטהרה ולא היה בלבי לשומרו בטהרה ומתוך בדיקות שהיה רבי ישמעאל בודקה אמרה לו רבי נדה משכה עמי בחבל א"ר ישמעאל כמה גדולים דברי חכמים שהיו אומרים בלבו לשומרו טהור אין בלבו לשומרו טמא שוב מעשה באשה אחת שבאת לפני ר' ישמעאל אמרה לו רבי מפה זו ארגתיה בטהרה ולא היה בלבי לשומרה (צ) ומתוך בדיקות שהיה רבי ישמעאל בודקה אמרה לו רבי נימא נפסקה לי וקשרתיה בפה אמר רבי ישמעאל כמה גדולים דברי חכמים שהיו אומרים בלבו לשומרו טהור אין בלבו לשומרו טמא בשלמא לרבי אלעזר בר צדוק כל אחת ואחת אומרת חברתי אשת עם הארץ ומסחה מינה לרבי יונתן בן עמרם נמי כיון דכלים רשבת עביד להו שימור טפי מסח דעתיה מינייהו אלא לרבי יונתן בן אלעזר נעביד להו שימור בידיה דחבריה אמר רבי יוחנן (ק)חזקה אין אדם משמר מה שביד חברו ולא והתניא

טהור כלומר אחר כוונת המשימה הן הן הדברים: **כיון דכלים של שבת עביד להו שימור** (ו) אמתא דעתיה מסמיכה מעלייתא שהיה רגיל לשומרן ובלבו לשומרן ממריו

רבינו חננאל (המשך)

טהרת הקודש כקודש דמו ואין בגדיהן מדרס לקודש ממאי מדלא קתני בהו מעלה בהדיא בפני עצמו ודחינן לה וממאי דלמא האי דלא קתני להו מעלה בפ"ע לאו משום דכי קדש דמו אלא משום דפליגי בהו אית תנא דמשוי להו לחולין ואית תנא דמשוי ליה כתרומה דתנן חולין שנעשו על טהרת הקודש הרי הן כחולין ור' אלעזר בר' צדוק אמר הרי הן כתרומה וחזרנו לומר אלא אמר רב מרי מסיפא דמתניתין שמע לה דקתני יוחנן בן גודגדא היה אוכל על טהרת הקדש כל ימיו והיתה מטפחתו מדרס לחטאת ולא לקדש אלמא חולין שנעשו על טהרת הקודש כקדש דמו. א"ר יונתן בן אלעזר נפלה מעפרתו. פי' מצנפתו ממנו וא' לחבירו שהוא פרוש ונאמן כמותו (א"ל) תנה לי ונתנה לו נטמאת. ומקשינן עליה אמאי נטמאת נעביד לה שימור בידיה דחבריה. ופריק ר' יוחנן חזקה אין אדם משמר מה שביד חבירו. ומקשינן ולא והתניא הרי שהיו חמרין ופועלין טעונין טהרות אע"פ שהפליגו יתר מכדי מיל שהרותיו טהורות ופריק ר' יצחק במטהר חמריו ופועליו לכך אי הכי סיפא נמי ואוקימנא אין ע"ה מקפיד כו' א"ר יונתן בן עמרם נתחלפו לו כלים של שבת בכלים של חול ולבשם נטמאו. ואקשינן עליה אמאי נטמאו והלא הן בשמירתו וברשותו וכן בשתי נשים חבירותות שנתחלפו כליהם וטמאום אמאי הלא מעתה הושיט ידו ליטול פת חטין ועלה בידו פת שעורים וכל הפת היתה טהורה ומשומרת הכי נמי דכיון שנתחלפה לה נטמאת וכי תימא הכי נמי והתניא בחזקת שהיא של יין ונמצאת של שמן טהורה מלטמא ולטעמיך אימא סיפא אסורה מלאכול ואי טהורה היא אמאי אסורה מלאכול ומפרקינן אמר ר'

רבי אלעזר בר' צדוק אומר הרי הוא בתרומה. הקשה הרב ר' אלחנן (ז) דלמרינן בפרק בתרא דנדה (דף עג:) בגלשונות היו אומרים יושבת על ס' טהור מעריה מיס לפסח ולייק בגמ' מעריה אין נוגע לו אלמא מוקן שנעשו על טהרת הקודש כקודש דמו ומנליה דלמא להוי כתרומה דטבול יום פוסל תרומה ונראה למורי דלי כתרומה הוו אפי' מגע בה לו הוי אלא פוסל דלא הוי ליה אלא שליש (ח) ואין שלישי בתרומה מטמא רביעי בקודש שאין מטמא הקודש אלא ראשון ושני על החולין ומעלת תרומה שהיא חובה שנאמר כל טהור בביתך יאכל אותה וכתיב בה ובא השמש וטהר ואחר יאכל מן הקדשים כי לחמו הוא על המעשר. ומעלת הקדש על התרומה ומעלת החטאת על הקדש ומוקים לה לסיפא דקתני טבל לחולין אסור במעשר טבל למעשר אסור בתרומה טבל לתרומה אסור בקודש טבל לקודש אסור לחטאת וכולה רבנן היא אמר רב מרי ש"מ חולין שנעשו על

נא א מיי' פי"ו מהל' מטמאי משכב ומושב הלכה ה':
נב ב ג ד ה ו מיי' פי"ג מהלכות טומאת מת הלכה ט"ז:
נג ז מיי' שם הלכה ה':

לעזי רש"י

וודי"ל. [וודי"ל] יער, מגרפה.

מוסף רש"י

הרי הן כחולין. ואין בהן לכלי שלישי (חולין לה:). והמגריפה. כלי כחול הוא ולפעמים רחב ומגדלים בו גרוגרות הנדבקות זו בזו (זבחים צט:). **אין כלי מטמא כלי.** אין לי שיהא בכלי טומאה מטמא כלים ולא מדם (ברכות נב: ופסחים יט:). **שמרתיו מדבר שמטמאו.** אבל הטומאה שמטמא כלי, וכן הטומאות הללכן המטמאות לזולתן טומאת חולין ותרומה מדרבנן, **ולא מדבר הפוסלו.** לחולין ולתרומה ומיהו טעמא הוא דמשמרת בו קדשים (זבחים צט:).

גליון הש"ס

תום' ד"ה רבי אלעזר וכו' **ואין שלישי בתרומה ממאה רביעי בקודש.** עיין פסחים דף יד ע"ב תוספות ד"ה ושלו הכף:

רבינו חננאל

מני ר' מאיר היא דקתני כל הטעון ביאת מים מדברי סופרים מטמא קודש ופוסל את התרומה ומותר בחולין ובמעשר דברי ר' מאיר ריישא רבנן וסיפא ר' מאיר ומפרקי' אין ריישא רבנן וסיפא ר' מאיר. רב אחא בר אדא מתני בסיפא חמש מעלות והכי קתני בגדי עם הארץ מדרס לפרושים לאוכלי חוליהן בטהרה בגדי פרושין מדרס לאוכלי מעשר בגדי אוכלי מעשר לאוכלי תרומה. בגדי אוכלי תרומה מדרס לקודש בגדי אוכלי קודש כגון זבחי שלמים בכור ומעשר שהן קדשים קלים מדרס לאוכלי חטאת שהוא קדש קדשים הרי אלו ה' מעלות מעלות הפרושין אוכלי חוליהן בטהרה על שאר העם שאין אוכלין חוליהן בטהרה. ומעלת מעשר שני על החולין ומעלת טהרת תרומה שהיא חובה שנאמר כל טהור בביתך יאכל אותה וכתיב בה ובא השמש וטהר ואחר יאכל מן הקדשים כי לחמו הוא על המעשר. ומעלת